

ข้อกำหนด (Term of References : TOR)

การศึกษาและพัฒนาแนวทางการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้ประชาคมอาเซียน

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 บัญญัติสิทธิขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับสิทธิในความเป็นส่วนตัวหรือสิทธิส่วนบุคคล ไว้ในมาตรา 35 ว่า “สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความเป็นอยู่ ส่วนตัว ย่อมได้รับความคุ้มครอง การกล่าวหรือโฆษณาแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชน อันเป็นการละเมิดหรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ ส่วนตัว จะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูล ส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

การดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวในประเทศไทย คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้วตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. แต่เนื่องจากการยุบสภาทำให้การพิจารณาหยุดชะงักลง ส่งผลให้ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลใช้บังคับ

สำหรับในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีพันธกรณีในการสร้างประชาคมปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีความเชื่อมโยงกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการเปิดเสรีและอำนวยความสะดวกทางการค้า การบริการ และการลงทุน พิธีการในการข้ามพรมแดนเป็นรากฐานที่เอื้อต่อกันในด้านเศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคง ส่งเสริมวัฒนธรรม ซึ่งจะนำไปสู่วิสัยทัศน์ของการเป็นประชาคมอาเซียนร่วมกัน ประเทศในอาเซียนที่มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว เช่น มาเลเซีย (๒๕๓๓) ฟิลิปปินส์ (๒๕๕๔) สิงคโปร์ (๒๕๕๕) และอินโดนีเซีย (๒๕๕๕) ส่วนเวียดนามนั้นแม้ไม่มีกฎหมายนี้โดยตรงแต่ก็มีกฎหมายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีบทบัญญัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอยู่

เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล จึงจำเป็นต้องศึกษากฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน และควรมีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าใจและปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางกฎหมายอย่างถูกต้อง

๒. วัตถุประสงค์โครงการ

๒.๑ เพื่อศึกษาวิเคราะห์การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายของประเทศสมาชิกอาเซียนบางประเทศอันได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์

๒.๒ เพื่อศึกษาจัดทำข้อเสนอเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากฎหมายข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศไทย

๒.๓ เพื่อศึกษาการบังคับใช้กฎหมายข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายของประเทศสมาชิกอาเซียนบางประเทศอันได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์

๒.๔ ศึกษาวิเคราะห์กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศสมาชิกอาเซียนบางประเทศอันได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และเปรียบเทียบกับร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่หน่วยงานราชการไทยและคณะบุคคลต่างๆเคยเสนอให้พิจารณา รวมทั้งทั้งที่มีระบุไว้ใน พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับใช้กับประเทศไทย และใช้เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่จะได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายต่อไป

๒.๕ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลเพื่อบันทึกรายละเอียดกฎหมายข้อมูลส่วนบุคคลและวิธีการบังคับใช้กฎหมายข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศสมาชิกที่กล่าวถึงในข้อ ๒.๓ ไว้ในฐานข้อมูลของ สขร. เพื่อให้ประชาชนคนไทยผู้สนใจเข้ามาศึกษาและนำไปใช้งานได้.

๓. เป้าหมายโครงการ

ศึกษาวิเคราะห์กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศสมาชิกอาเซียนบางประเทศอันได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับใช้กับประเทศไทย และใช้เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่จะได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายต่อไป

๔. ขอบเขตการดำเนินงาน

๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศสมาชิกอาเซียนบางประเทศ อันได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ดังนี้

- ๑) รูปแบบของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- ๒) วิเคราะห์กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการนำมาปรับใช้กับประเทศไทย
- ๓) ศึกษาข้อมูลเชิงลึกจากหน่วยงานหรือองค์กรที่มีการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อาจสามารถใช้เป็นต้นแบบในการบังคับใช้

๔) จัดทำแนวทางการเผยแพร่กฎหมาย/หลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศสมาชิกอาเซียนให้ประชาชนไทยเพื่อเตรียมพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๕) ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศสมาชิกอาเซียนและร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศไทยที่มีทั้งหมด ที่หน่วยราชการไทย และคณะบุคคลต่างๆเคยเสนอให้ทางพิจารณา รวมทั้งกับที่มีระบุใน พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการของการจัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๖) จัดทำฐานข้อมูลกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศสมาชิกอาเซียน ไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ของ สขร. เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้ นิสิต นักศึกษา ประชาชนเข้าสืบค้น

๗) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย การบังคับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศสมาชิกอาเซียนบางประเทศ อันได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์

๘) ข้อเสนอแนะมาตรการและแนวทางปฏิบัติให้แก่ สขร. ในการผลักดันการพัฒนากฎหมายและข้อเสนอแนะในการบังคับใช้กฎหมายที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย เพื่อนำเสนอ กขร. ในการกำหนดนโยบายด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๔.๒ ขอบเขตด้านพื้นที่

๑) ศึกษาแนวคิด วิธีการปฏิบัติ รวมถึงปัญหาอุปสรรค เพื่อการเปรียบเทียบ จากหน่วยงาน/องค์กรในประเทศสมาชิกอาเซียนบางประเทศ อันได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์

๒) จัดสัมมนาเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น จากองค์กรธุรกิจ เอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการสัมมนา พร้อมข้อสังเกต ที่มีต่อร่างรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์มาปรับปรุงเป็นรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์

๕. คุณสมบัติที่ปรึกษา

๕.๑ ต้องเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือ สถาบันการศึกษาในกำกับของรัฐ ซึ่งจดทะเบียนเป็นที่ปรึกษาไว้กับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษาไทย กระทรวงการคลัง

๕.๒ ที่ปรึกษาต้องไม่เป็นผู้ที่ถูกระบุชื่อไว้ในบัญชีรายชื่อผู้ทำงานของทางราชการหรือห้ามติดต่อหรือห้ามเข้าเสนอราคากับทางราชการ และได้แจ้งเวียนชื่อแล้ว หรือไม่เป็นผู้ที่ได้รับผลของการสั่งให้นิติบุคคลหรือบุคคลอื่นเป็นผู้ทำงานตามระเบียบของทางราชการ

๕.๓ คณะที่ปรึกษาจะต้องประกอบไปด้วยบุคลากรซึ่งมีประสบการณ์ในการศึกษางานด้านกฎหมายคุ้มครองเสรีภาพแห่งข้อมูล การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีความรู้และประสบการณ์ด้านกฎหมายของประเทศสมาชิกอาเซียน และการศึกษาวิจัย

๖. ระยะเวลาการดำเนินโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการทั้งสิ้น ๖ เดือน นับถัดจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๗. ระยะเวลาการส่งมอบงาน

๗.๑ รายงานขั้นต้น (Inception Report) จำนวน ๒๐ ชุด ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันลงนามในสัญญา ซึ่งต้องมีรายละเอียด ดังนี้

- ๑) กรอบแนวคิด ระเบียบวิธีการศึกษา
- ๒) แผนการดำเนินการศึกษา
- ๓) วิธีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
- ๔) แผนการรายงานความก้าวหน้าเป็นระยะๆ
- ๕) แผนการรายงานการส่งมอบฉบับสมบูรณ์

๗.๒ ร่างรายงานการศึกษาและพัฒนาแนวทางการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้ประชาคมอาเซียน ฉบับสมบูรณ์ จำนวน ๒๕ ชุด ภายใน ๕ เดือน นับจากวันลงนามในสัญญา ซึ่งต้องมีรายละเอียดการดำเนินการตามข้อ ๔ อย่างครบถ้วนและต้องนำเสนอคณะอนุกรรมการส่งเสริม ศึกษาวิจัย และ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นก่อนการจัดสัมมนาในข้อ ๔.๒(๒)

๗.๓ รายงานผลการศึกษาฯ ฉบับสมบูรณ์ โดยนำความเห็นของคณะอนุกรรมการส่งเสริม ศึกษาวิจัย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสาร และ ของผู้เข้าร่วมประชุมในการสัมมนาตามข้อ ๔.๒(๒) ไปปรับแก้ตามความเห็นให้ครบถ้วน จำนวน ๒๕ ชุด พร้อมด้วย DVD จำนวน ๕๐ แผ่น ภายใน ๖ เดือน นับแต่วันลงนามในสัญญา

๘. เงื่อนไขการชำระเงิน

การจ่ายค่าจ้าง จะแบ่งจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้าง ดังนี้

งวดที่ ๑ กำหนดจ่ายค่าจ้างร้อยละ ๓๐ ของค่าจ้างทั้งหมด เมื่อได้ส่งมอบรายงานผลการศึกษาขั้นต้น (Inception Report) จำนวน ๒๐ ชุด

งวดที่ ๒ กำหนดจ่ายค่าจ้างร้อยละ ๓๐ ของค่าจ้างทั้งหมด เมื่อได้ส่งมอบร่างรายงานการศึกษาและพัฒนาแนวทางการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้ประชาคมอาเซียน จำนวน ๒๐ ชุด

งวดที่ ๓ กำหนดจ่ายค่าจ้างร้อยละ ๔๐ ของค่าจ้างทั้งหมด เมื่อได้ส่งมอบรายงานผลการศึกษาและพัฒนาแนวทางการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้ประชาคมอาเซียน ฉบับสมบูรณ์ จำนวน ๒๐ ชุด พร้อมด้วย DVD จำนวน ๕๐ แผ่น

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาและพัฒนาแนวทางการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้ประชาคมอาเซียน สามารถนำข้อมูลไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์และเป็นข้อมูลเพื่อให้ กขร. นำไปใช้ในการตัดสินใจกำหนดนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการจัดทำแผนพัฒนาการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลต่อไปในอนาคต

หลักเกณฑ์ในการพิจารณา
การศึกษาและพัฒนาแนวทางการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้ประชาคมอาเซียน

๑. ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล (๓๐ คะแนน)
๒. ความรู้ความเข้าใจกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
ของประเทศไทย และของต่างประเทศอีกไม่น้อยกว่า ๓ ประเทศ โดยต้องมีประเทศใน
ประชาคมอาเซียนตาม TOR อย่างน้อย ๑ ประเทศ (๓๕ คะแนน)
๓. มีผลงานการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองข่าวสารส่วนบุคคล หรือเกี่ยวกับการคุ้มครอง
สิทธิเสรีภาพของประชาชน (๑๕ คะแนน)
๔. ข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานด้านการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
หรือข้อเสนอแนวทางในการดำเนินงานด้านการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
หรือมาตรการในการควบคุมกำกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล (๑๐ คะแนน)
๕. ทีมงานวิจัยหรือที่ปรึกษาควรมีไม่น้อยกว่า ๕ คน โดยต้องมีนักกฎหมายที่มีความรู้เกี่ยวกับ
กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการหรือการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หรือ
มีนักวิชาการที่มีความรู้และมีประสบการณ์สอนวิชาเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน
หรือมีผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนมานานกว่า ๕ ปี ด้วย (๑๐ คะแนน)
